

Kwaliteitsdocument

Controle op hoofdluis

Datum: november 2025
Regievoerder: Paul Bouw

Inleiding

Hoofdluis komt regelmatig voor op basisscholen. Vrijwel ieder kind krijgt er vroeg of laat mee te maken. Hoofdluizen zijn kleine insecten die alleen op de hoofdhuid leven en zich voeden met een beetje bloed. Ze verspreiden zich vooral via direct haar-op-haarcontact, bijvoorbeeld tijdens spelen, knuffelen of het maken van een selfie. Hoofdluis heeft niets te maken met slechte hygiëne: luizen voelen zich net zo goed thuis op een schoon als op een vies hoofd.

Basisschool De Burcht wil hoofdluis snel signaleren en effectief behandelen, met zo min mogelijk overlast voor kinderen, ouders en medewerkers. Daarom werken we met een vast protocol voor de controle op hoofdluis én duidelijke afspraken over de behandeling.

Dit kwaliteitsdocument beschrijft:

- het algemene protocol voor de controle op hoofdluis;
- de praktische informatie en instructie voor medewerkers en kamouders die controleren;
- de hoofdlijn van het behandeladvies voor ouders/verzorgers op basis van de landelijke richtlijnen (RIVM/LCI).

De kern van een goede bestrijding is consequent en systematisch kammen met een fijntandige luizenkam, eventueel in combinatie met een antihoofdluismiddel op basis van dimeticon. Extra maatregelen zoals het wassen van kleding, beddengoed of knuffels zijn volgens de landelijke richtlijn niet nodig; zij dragen nauwelijks bij aan het oplossen van het probleem.

1. Protocol controle op hoofdluis

1.1 Doel

Het doel van de hoofdluiscontrole is om mogelijke besmettingen zo snel mogelijk te signaleren, verdere verspreiding binnen de groep te beperken en ouders/verzorgers duidelijk te informeren over de vervolgstappen. We doen dit op een rustige, respectvolle manier, waarbij het welbevinden en de privacy van het kind centraal staan.

1.2 Frequentie en planning

- Na iedere schoolvakantie worden alle leerlingen in de eerste week erna gecontroleerd op hoofdluis.
- De controle vindt bij voorkeur plaats op maandag, uiterlijk op dinsdag.
- De datum wordt per groep afgestemd tussen de leerkracht en de kamouder(s).
- Bij signalen van hoofdluis tussentijds (bijvoorbeeld meldingen van ouders of jeuk in de groep) kan een extra controle worden ingepland.

1.3 Organisatie en materialen

- In elke groep is een luizenmapje of -doos aanwezig, op een voor kinderen niet bereikbare plek. Hierin zitten minimaal: een namenlijst, één of twee fijntandige luizenkammen, handschoenen, wattenschijfjes en twee flesjes alcohol voor het reinigen van de kam.
- In het magazijn bij de kleuters staat een voorraad met extra kammen, wattenschijfjes, handschoenen en een navulfles alcohol.
- Kamouders en leerkrachten gaan zorgvuldig om met de namenlijst en de controle-uitslagen in verband met de AVG.

1.4 Uitvoering van de controle

- De controle vindt plaats buiten de klas in een rustige ruimte.
- De kamouder of leerkracht wast of desinfecteert de handen en zet de benodigde materialen klaar.
- Het haar van het kind wordt systematisch doorgekamd met de luizenkam, met extra aandacht voor de haren in de nek, achter de oren, op de kruin en in de pony.
- Na iedere leerling wordt de kam gereinigd: haren verwijderen, afnemen met een wattenschijfje met alcohol en aan de lucht laten drogen.

1.5 Uitslagen en vervolgacties

Er zijn twee mogelijke uitkomsten van de controle:

a. Geen hoofdluis in de groep:

- De kamouder meldt aan de leerkracht dat er geen hoofdluis is gevonden.
- Er zijn verder geen acties nodig.

b. Hoofdluis bij één of meerdere leerlingen:

- De kamouder meldt de bevinding direct aan de leerkracht. Er wordt niet met het kind of in de groep besproken dat er hoofdluis is gevonden.
- Het kind gaat na de controle weer gewoon terug naar de groep.
- De leerkracht neemt zo snel mogelijk contact op met de ouder/verzorger van het betreffende kind, bij voorkeur telefonisch, om de bevinding te melden en de behandeling toe te lichten.
- De leerkracht stuurt de ouder/verzorger van het kind met hoofdluis een bericht (brief, mail of app) met een duidelijke uitleg van het behandeladvies.
- Alle ouders/verzorgers van de groep ontvangen een bericht dat er hoofdluis in de groep is geconstateerd, met het verzoek hun kind thuis extra te controleren en zo nodig te behandelen.
- Een kind bij wie hoofdluis is geconstateerd blijft in principe tot het einde van de schooldag in de groep (en eventueel in de opvang, bijvoorbeeld de NSO), tenzij ouder(s)/verzorger(s) er zelf voor kiezen het kind eerder op te halen. De behandeling start zo snel mogelijk thuis. Na de eerste behandeling kan het kind de volgende dag weer gewoon naar school.

1.6 Vervolgcontroles en luizenzakken

- Een groep waarin hoofdluis is geconstateerd, wordt wekelijks opnieuw gecontroleerd totdat de groep hoofdluisvrij is.
- In de groepen 1 t/m 4 worden gedurende het hele schooljaar luizenzakken gebruikt voor jassen en tassen. De kern van de bestrijding blijft echter het consequent kammen en behandelen van het haar.

1.7 Rol hoofdluiscoördinator

Binnen de school is één teamlid als hoofdluiscoördinator aangewezen. Deze persoon:

- is aanspreekpunt voor medewerkers en ouders bij vragen over hoofdluis;
- coördineert de organisatie van de controles;

- zorgt voor voldoende materialen (luizenkammen, handschoenen, alcohol, luizenzakken);
- houdt het protocol actueel op basis van de landelijke richtlijnen.

2. Informatie en instructie voor medewerkers en kamouders

De controles worden uitgevoerd door geschoolde vrijwilligers (kamouders) en/of leerkrachten. Zorgvuldigheid en rust zijn belangrijk: voor een kind kan het spannend zijn wanneer er in het haar wordt gekeken. Onderstaande afspraken helpen om de controle veilig, respectvol en effectief te laten verlopen.

2.1 Voorbereiding per controle

- Controleer of het luizenmapje compleet is (namenlijst, kammen, handschoenen, wattenschijfjes, alcohol, informatiebrieven).
- Lees vooraf het protocol nog even door, zodat je de volgorde van werken helder hebt.
- Zorg voor goede verlichting en een rustige ruimte.
- Leg kort aan het kind uit wat je gaat doen ("Ik kijk even of er beestjes in je haar zitten, dat doen we bij alle kinderen").

2.2 Stappenplan bij het kammen

- Was of desinfecteer je handen en trek eventueel handschoenen aan.
- Laat het kind plaatsnemen op een stoel, met de rug naar het licht toe.
- Kam het haar eerst grof door zodat klitten eruit zijn.
- Gebruik vervolgens de luizenkam en kam systematisch: vanaf de hoofdhuid naar de haarpunten, pluk voor pluk.
- Besteed extra aandacht aan de haren in de nek, achter de oren, op de kruin en bij de pony.
- Veeg de kam na elke paar banen af aan een wattenschijfje of tissue en controleer op luizen of neten.
- Reinig de kam na afloop met alcohol en laat hem goed drogen.

2.3 Omgaan met kinderen en privacy

- Spreek tijdens de controle rustig en positief met het kind.
- Geef geen waarderende opmerkingen over het haar (bijvoorbeeld over lengte of verzorging).
- Bespreek een eventuele besmetting nooit met het kind of met andere kinderen in de groep.
- Een eventuele vondst wordt alleen gemeld aan de leerkracht; die onderhoudt het contact met ouders/verzorgers.

2.4 Wanneer overleggen?

- Bij twijfel of je luizen of alleen huidschilders ziet.
- Bij terugkerende besmettingen bij hetzelfde kind.
- Wanneer ouders aangeven het niet eens te zijn met de bevindingen van de controle.
- Wanneer je merkt dat een kind veel last heeft van jeuk, krabplekken of schaamte.

In deze situaties neem je contact op met de leerkracht en zo nodig met de hoofdluiscoördinator of intern begeleider. Indien nodig kan de school de GGD om advies vragen.

3. Behandeling en informatie voor ouders/verzorgers

De daadwerkelijke behandeling van hoofdluis vindt thuis plaats en is de verantwoordelijkheid van ouders/verzorgers. De Burcht volgt hierbij de [landelijke richtlijnen van het RIVM](#). Wij verwijzen in deze brief naar dit behandeladvies:

3.1 Dagelijks kammen: de basisbehandeling

- Kam gedurende 14 dagen elke dag het haar van het kind met een fijntandige luizenkam (liefst met metalen tanden).
- Kam bij voorkeur op nat haar, met crèmespoeling in het haar: dit maakt kammen makkelijker en de luizen worden tijdelijk minder beweeglijk.
- Houd het hoofd voorover boven een wit oppervlak (wasbak, handdoek of papier) en kam systematisch van oor naar oor, lok voor lok, dicht bij de hoofdhuid.
- Veeg de kam regelmatig af aan een tissue of keukenpapier en controleer op luizen of neten.
- Controleer en kam alle gezinsleden bij wie hoofdluis is gevonden gelijktijdig.

3.2 Antihoofdluismiddel (dimeticon)

Naast het kammen kunnen ouders ervoor kiezen een geregistreerd antihoofdluismiddel te gebruiken. De voorkeur gaat uit naar een middel op basis van dimeticon. Dit middel werkt door luizen en neten fysiek te omsluiten, waardoor ze verstikken; het is veilig in het gebruik en leidt niet tot resistentie van luizen.

- Gebruik het middel altijd volgens de bijsluiter.
- Combineer een antihoofdluismiddel altijd met de dagelijkse uitkambehandeling; het middel vervangt het kammen niet.
- Herhaal de behandeling met het middel na 7–10 dagen, zodat ook nieuw uitgekomen luizen worden gedood.

3.3 Wat niet (meer) nodig is

- Extra wassen of heet wassen van kleding, jassen, beddengoed, knuffels of knuffeldieren is volgens de landelijke richtlijn niet nodig.
- Stofzuigen van banken, stoelen of de auto is in principe overbodig als er goed wordt gekamd.
- Luizencape en luizenzakken zijn vanuit de landelijke richtlijn niet noodzakelijk voor de bestrijding; op De Burcht worden in de onderbouw (groepen 1 t/m 4) nog wel luizenzakken gebruikt als aanvullende voorzorgsmaatregel.

3.4 Communicatie naar ouders

Wanneer er hoofdluis in een groep is vastgesteld, ontvangen ouders/verzorgers een bericht met daarin:

- een korte uitleg dat hoofdluis een veelvoorkomend en normaal probleem is, zonder oordeel over hygiëne;
- de mededeling dat er in de groep van hun kind hoofdluis is geconstateerd;
- het verzoek om het kind gedurende twee weken dagelijks te controleren en zo nodig te behandelen;
- een link of verwijzing naar het volledige behandeladvies op basis van [de RIVM-richtlijn](#);
- contactgegevens van de school (en eventueel de hoofdluiscoördinator) voor vragen.